

2021-08-30

Danderyds kommun
Kommunledningskontoret
Box 66
182 05 Danderyd

Dnr KS 2021/0351 Remissvar avseende beslutsdokument och skötselplan för naturreservat i Rinkebyskogen

Naturskyddsföreningen i Danderyd (NF) har fått tillfälle att yttra sig om beslutsdokument och skötselplan avseende naturreservat i Rinkebyskogen. Vi vill framföra följande:

NF har många gånger sedan kommunfullmäktige fattade beslut om bildande av naturreservat, den 3 februari 2014, frågat ansvariga politiker och tjänstemän vad som hindrat det formella bildandet, registreringen hos Länsstyrelsen, och fått svaret att det fattats formalia i skötselplan.

Vi är glada att reservatet nu äntligen ska bli formellt registrerat, och välkomnar att kommunen tagit hjälp av Länsstyrelsen för att få formalia korrekt denna gång.

Vikten av att bevara stora orörda skogsområden kan inte nog betonas i den pågående klimatförändringen. Nyss beslutade Madrid att plantera en enorm skog, som en grön mur, runt hela staden för att förbättra luftkvaliteten och sänka temperaturen.

Ett större, sammanhållet reservat

Framöver bör kommunen arbeta för att utöka reservatet. Den del av Rinkebyskogen som kommunen förvärvat av Sveaskog, som sträcker sig från Edsbergsvägen till Enebybergs idrottsplats, bör ingå i reservatet för att skapa en större, sammanhållen yta.

Det bästa vore naturligtvis om Sätra ängar, den mark som ägs av Svenska kyrkan, införlivas i reservatet för att förstärka sambandet med Edsviken – och Nationalstadsparken. Rinkebyskogen och anslutningen till Edsviken är en viktig del av Rösjökilen, en av Stockholmsregionens gröna kilar, som är oerhört värdefulla både som spridningskorridorer för växter och djur och för människors behov av rekreation och friluftsliv.

Också Danderyds golfbana och mark sydost om reservatet där Roslagsleden börjar, borde ingå i reservatet.

Reservatets syfte

NF anser att syftet med naturreservatet bör kompletteras med vikten av att behålla stora, sammanhängande skogsområden för att begränsa klimatförändringarnas påverkan.

Föreskrifter

Föreskrifterna bör kompletteras med förbud att framföra motordrivna (inklusive eldrivna) fordon, med undantag för rullstolar och fordon som används för att sköta reservatet.

Det bör framgå att underhåll och förvaltning inte bara gäller motionsspår, utan också cykelleder.

Skälen till beslutet

Också här bör reservatets och trädens förmåga att minska klimatpåverkan framgå.

Några synpunkter på den ambitiösa skötselplanen:

Övergripande mål och skötsel

Hög artrikedom och varierade markförhållanden ska eftersträvas i all skötsel. NF anser att skötsel också bör gynna pollinatörer och minska risk för skadeangrepp till följd av klimatförändringarna.

Många skadedjur och invasiva arter gynnas av de dramatiska klimatförändringarna och detta bör tas höjd för i skötselplanen.

Vi vet att granbarkborren gynnas av torka och värme, då stressade granar inte orkar försvara sig mot angrepp.

I t ex Tyskland har hela skogsområden drabbats av angrepp och på sina håll är granen nu borta helt.

Problemen ökar också i Sverige. Under de senaste åren efter den varma och torra sommaren 2018 har granbarkborren svärmat också i augusti.

Skärgårdsstiftelsen tar nu ner granar i stora områden, efter att tusentals träd angripits. De ersätts av tall och lövträd med förhoppningen att besökare om 10-20 år kommer att få uppleva ljusa, fina blandskogar. Se skargardsstiftelsen.se/naturvard-och-miljoovervakning/skogen/skog-

angripen-av-barkborrar/ som beskriver hanteringen i Kåringboda naturreservat.

NF tror att Danderyds kommun gör klokt i att skriva skötselplanen så att angrepp kan hanteras på bästa sätt och avverkning av angripen skog möjliggörs.

Ljutföroreningar är ett reellt hot för många nattlevande djur och insekter. I Rinkebyskogen lyser elljusspåret sent på kvällen. Detta tas upp i skötselplanen (Beskrivning av anordningar för friluftslivet) utan kommentar. NF anser att belysning i naturreservatet bör begränsas. Motionärernas intresse av att kunna röra sig obehindrat under sena kvällar och tidiga morgnar måste ställas mot djurs och insekters – och människors! - behov av mörker. Närvarosensorer kan minska påverkan, ljuskällor kan riktas mot marken och det är viktigt vilken typ av ljuskälla som används. Artificiellt ljus kan få stora ekologiska konsekvenser, och många länder ligger långt framme i arbetet med att minska ljutföroreningar, t ex USA, Frankrike, Italien och Tyskland. Också här i Sverige börjar kommuner ta tag i problemet och NF uppmanar Danderyds kommun att ta fram riktlinjer för att minska ljutföroreningar, särskilt i närheten av skogsområden och parker.

Vattenvård är en viktig del av skötselplanen för reservatet. Detta bör också framgå i skötselplanen för zon 1, där flera områden tidigare dikats ut.

Cyklning sliter oerhört hårt på naturen och många blir störda av cyklister på stigar och leder mitt i skogen. Vi vet att Rinkebyskogen idag är populärt bland MTB-cyklister från hela Stockholmsregionen. Det måste tydligt framgå, både av skötselplan och av informationsskyltar, att cyklning i reservatet är begränsat till särskilt utmärkta leder.

Samordnad skötselplan. Kommunen bör sträva efter att få Svenska kyrkan att följa reservatets skötselplan så att skötseln blir enhetlig i denna del av Rösjökilen.

Rusta för snabb klimatförändring

Vi lever i en tid som präglas av snabba och omfattande klimatförändringar med stor påverkan på flora och fauna. I förslaget till skötselplan föreslås att man inte ska låsa fast sig vid vilka arter som ska gynnas och vilka som ska hållas tillbaka. NF är helt enig, men vill tillägga att det är av största vikt att Tekniska kontoret omprövar detta kontinuerligt.

Det vore också en fördel, med tanke på klimatpåverkan, om indelningen i skötselzoner vid behov kan ändras av Tekniska kontoret.

Informera mera!

Informationsskyltar vid ingångar till reservatet ska naturligtvis prioriteras. Det är också viktigt att nå ut i media och via kommunens hemsida.

Skötselplanen avslutas med att lyfta fram "det pedagogiska värdet för medborgare att se hur skog ser ut i bred bemärkelse". Vi kan bara hålla med. Bjud in skolorna! Berätta om reservatet, om skyddsvärda djur, om rödlistade växter och om rester av ett odlingslandskap för länge sedan. Det är värt att värna och skönt att uppleva!

Danderyd den 30 augusti 2021

Eivor Niklasson

Ordförande

Naturskyddsföreningen i Danderyd